

LATVIJAS VALSTS PREZIDENTS

Rīga

Nr.214

2011.gada 3.jūnijā

Latvijas Republikas
Saeimas priekšsēdētājam
Ļ.cien. Solvitai Āboltiņai

Ļoti cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze!

Šā gada 26.maijā Saeima pieņēma likumu „Grozījumi Likumā par budžetu un finanšu vadību”. Kā norādīts likumprojekta anotācijā, grozījumi nepieciešami, lai izpildītu Satversmes tiesas 2010.gada 25.novembra spriedumu lietā Nr.2010-06-01. Satversmes tiesa šajā spriedumā atzina Likuma par budžetu un finanšu vadību 19.panta piekto daļu, Valsts kontroles likuma 44.panta otro daļu un Tiesībsarga likuma 19.panta otro daļu kopsakarā ar Likuma par budžetu un finanšu vadību 20.pantu, ciktāl tajā nav noteiktas Valsts prezidenta kancelejas, Augstākās tiesas, Satversmes tiesas, Valsts kontroles un Tiesībsarga biroja tiesības tikt uzklauti Ministru kabinetā jautājumos, kas skar to budžeta pieprasījumus, par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 1., 83. un 87.pantam un spēkā neesošu no 2011.gada 1.jūnija.

Satversmes tiesas spriedums tika pieņemts 2010.gada 25.novembrī. Ņemot vērā jautājuma būtisko raksturu un Satversmes tiesas līdzšinējo praksi pārkāpumu novēršanas termiņu noteikšanā, Satversmes tiesa deva likumdevējam sešu mēnešu termiņu normatīvā regulējuma trūkumu

novēršanai. Taču likumprojekts „Grozījumi Likumā par budžetu un finanšu vadību” Saeimā tika saņemts tikai 2011.gada 3.maijā. 2011.gada 12.maijā likumprojekts tika pieņemts pirmajā lasījumā, nosakot tam steidzamību. Otrajā, galīgajā lasījumā likums pieņemts 2011.gada 26.maijā. Ņemot vērā, ka līdz likumprojekta iesniegšanai Saeimā konsultācijas ar konstitucionālajām institūcijām un Tiesībsarga biroju netika veiktas, līdz Satversmes tiesas noteiktajam termiņam – 1.jūnijam - Saeimai bija atvēlēts salīdzinoši maz laika likumprojekta saskaņošanai. Turklāt likums tika pieņemts, nesagaidot Tieslietu padomes viedokli. Tieslietu padome par šo jautājumu ir lēmusi 2011.gada 31.maija sēdē un par savu viedokli ir informējusi Valsts prezidentu. Šādā situācijā nepieciešamība iekļauties Satversmes tiesas noteiktajā termiņā nevar prevalēt pār tiesību normu saturisko atbilstību un nepieciešamību uzklaut un izvērtēt pēc būtības iesaistīto institūciju viedokļus un priekšlikumus.

Par likuma saturu man iebildumus ir iesniegusi Valsts kontrole, Augstākā tiesa un Tieslietu padome, norādot, ka likums nenodrošina Satversmes tiesas sprieduma izpildi. Šo institūciju ieskatā 2011.gada 26.maijā pieņemtais likums vēl vairāk ierobežo konstitucionālo institūciju un Tiesībsarga biroja budžeta pieprasījumu procesu. Šim viedoklim Valsts prezidenta kancelejas rīkotajā sanāksmē par iespējamu likuma caurlūkošanu pievienojās arī Tiesībsargs un Satversmes tiesas pārstāve.

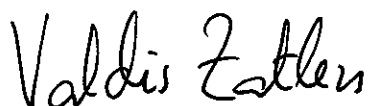
Savā iesniegumā Valsts prezidentam Valsts kontrole ir uzsvērusi, ka spēkā esošā likuma redakcija paredz, ka konstitucionālo institūciju un Tiesībsarga biroja budžeta pieprasījums līdz gadskārtējā budžeta likuma projekta iesniegšanai Ministru kabinetam bez pieprasījuma iesniedzēja piekrišanas nav grozāms. Savukārt 2011.gada 26.maijā pieņemtie likuma grozījumi paredz, ka budžeta pieprasījumus varēs grozīt jau līdz to iesniegšanai Ministru kabinetā, ja institūcijas nebūs ievērojušas Ministru kabineta noteikto budžeta izdevumu ietvaru. Valsts kontroles ieskatā, nosakot, ka tikai šā - izpildvaras noteiktā - apjoma ietvaros institūcijas var tehniski aizpildīt budžeta pieprasījuma veidlapas, tiek pieļauta tieša izpildvaras ietekme uz konstitucionālo institūciju darbības spēju un kapacitāti. Arī Augstākā tiesa norādījusi, ka pieņemtā likuma 19.panta piektās daļas redakcija neatbilst varas dalīšanas principam un vērtējama kā izpildvaras nesamērīga iejaukšanās neatkarīgas tiesu varas darbībā.

Izskatot likumprojektu otrajā lasījumā 2011.gada 19.maija Saeimas sēdē, arī Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisijas priekšsēdētājs Andris Bērziņš uzsvēra, ka ar šo likumprojektu netiek izpildīts Satversmes tiesas 2010.gada 25.novembra spriedums lietā Nr.2010-06-01, tas nav vērtēts kontekstā ar tā konstatējošo un secinājumu

daļu, risinājums paredz tikai formālu konstitucionālo iestāžu un Ministru kabineta viedokļu fiksēšanu, likumprojektā pēc būtības tiek vairāk ierobežots konstitucionālo institūciju un Tiesībsarga biroja budžeta pieprasījumu process.

Nemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Latvijas Republikas Satversmes 71.pantu, nosūtu 2011.gada 26.maija Saeimā pieņemto likumu „Grozījumi Likumā par budžetu un finanšu vadību” otrreizējai caurlūkošanai. Caurlūkošanas procesā lūdzu uzklaust un izvērtēt Tieslietu padomes, kā arī citu iesaistīto institūciju viedokļus un priekšlikumus.

Cieņā,

Valdis Zatlers